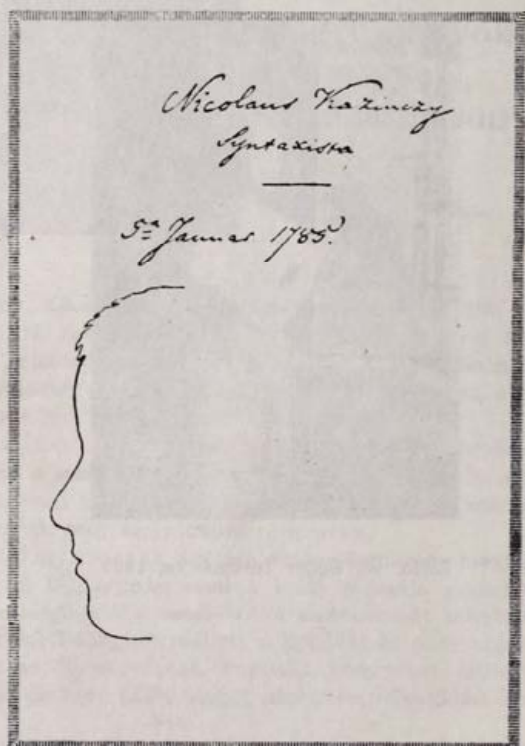

Kazinczy-ünnepség Abonyban

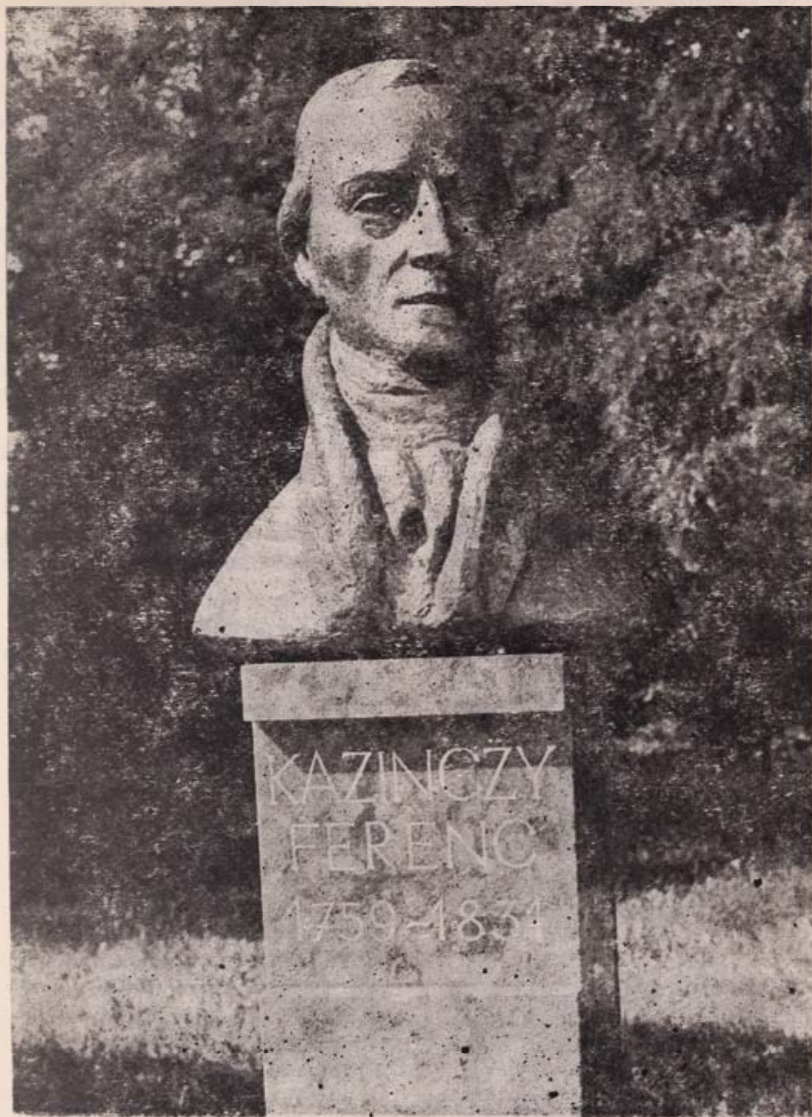
Abony sok, értékes történelmi, irodalmi, munkásmozgalmi hagyománnyal rendelkezik. Lakói ismerik ezeket a hagyományokat, ápolják és továbbadják a fiatalabb nemzedéknek.

Legújabbban, *Kazinczy Ferenc*

önéletrajza megjelenésének 145. évfordulója alkalmából szobrot állítottak a mai Járási Szociális Otthon parkjában a nagy irodalomszervező író-költőnek, a felvilágosodás, a nyelvújítás, ízlés- és stílus-reform vezéralakjának.

Kazinczy Ferenc által készített „árnyékrajzolat”

Az új szobor

A szociális otthon kontyolt tetőzetű, copf stílusú épülete 1786-ban készült, és *Kazinczy Miklós* kuriája volt. *Miklós*, *Kazinczy Ferenc* legifjabb testvéröccse művelt, irodalommal is foglalkozó. Haladó gondolkodású középbirto-
kos volt, aki a *Martinovits*-féle összeesküvésben való részvétele miatt, bátyjához hasonlóan, börtönbüntetésben szenvedett. 9 hónapig kellett raboskodnia. Kastélyszerű pompás kis kuriáján kívül egy másik épület is őrzi emlékét Abonyban: az Országos Műemléki Felügyelőség által helyreállított, barokk stílusú egykori magtárában kapott helyet a falumúzeum. (*Kazinczy Miklós* egyébként a Honismereti Híradó szerkesztőjének anyai szepapja). *Kazinczy Ferenc*, aki — mint tudjuk — radikális, a materializ-
mushoz közelálló és a *Martinovits*-féle összeesküvésben való részvétele miatt 7 évet (pontosan 2387 napot) töltött börtönben, szabadulása után többször ellátogatott öccséhez Abonyba. Lakott a kastélyban, sétált a park fái alatt. Abony is adott neki néhányszor erőt munkája folytatásához. Itt keletkezett érzései és gondolatai benne vannak műveiben.

A Hazafias Népfrent Járási és Nagyközségi Bizottsága, Abony Nagyközség Tanácsa és az Abonyi Lajos Falumúzeum a *Kazinczy*-szobor leleplezésének napját egésznapos ünnepséggé tette.

Szeptemberben 15-én délelőtt 11 órakor a járás magyar szakos ta-

nárai, iskolavezetők, könyvtárosok gyülekeztek a *Petőfi* Művelődési Házban. A 80 fős vendégsereg a déli órákban az Abonyi Lajos Falumúzeumot és *Darvas József Szakadék* c. filmjét tekintette meg, majd a Zeneiskolában megrendezett író-olvasó találkozó következett. *Darvas József* kétszeres Kossuth-díjas író, a Magyar Írók Szövetségének alelnöke és a járás pedagógusai között komoly, társadalmi mondanivalót megfogalmazó beszélgetés alakult ki, főként a pedagógusok hivatásával, közéleti tevékenységével, társadalmi helyzetével kapcsolatban. Felvetődött a pedagógus és a vidéki értelmiség, a magánélet és a közösségért vállalt munka sok mindennapi problémája.

Délután 5 órakor *Kazinczy Ferenc* szobrának leleplezésére gyűlt össze a közönség a volt *Kazinczy*-kuria parkjában. A szépen felújított épülethez vezető széles utat zászlósról díszítette. A szobor mögött a Kinizsi Pál Gimnázium, a Szelei úti és a *Gyula Gaál Miklós* Általános Iskola tanulóinak díszszakaszai helyezkedtek el. Az elnökségben helyet foglalt *Martsa István* Munkácsy-díjas szobrászművész, a Magyar Népköztársaság Erdemes Művésze, *Darvas József*, *Balla János*, a Járási Hivatal elnöke, *Kányi Andrásné*, a Járási Könyvtár vezetője, *Szücs László* nagyközségi tanácselnök, *Jakab Béla*, a Járási Művelődési Osztály vezetője, *Györe Pál* vb. titkár országgyűlési képviselő, *Polyák János* a

Nagyközségi Pártbizottság képviselőjében, *Horváth Lehel*, a nagykörösi Hazafias Népfrent elnöke, *Szabó Sándor* zeneiskolai igazgató, a Hazafias Népfrent elnöke, *ifj. Drávay József* művelődési felügyelő, *dr. Horinka László* a Hazafias Népfrent titkára az ünnepséget előkészítő emlékbizottság vezetője, *Zsemlye János*, a Járási Hazafias Népfrent titkára, *dr. Medve István* és *Göröcsös Mihály* a kassai Batsányi Kör vezetői, *Vörös Géza*, a Megyei Művelődési Osztály csoportvezetője.

A szoboravató ünnepségen *Zsemlye János* megnyitója után *Darvas József* mondott ünnepi beszédet, majd leleplezte és átadta *Kazinczy* mellszobrát az abonyi lakosságot képviselő *Szűcs László* tanácselnöknek.

Méltatta *Kazinczy* nyelvújító és irodalomszervező munkásságának egész újabbkori művelődésünkre kiható páratlan jelentőségét, s példamutatónak mondotta az abonyiak ügyszeretét, akik dolgos hétköznapjaik között sem feledkeztek meg a községgel kapcsolatban álló nemzeti nagyjaink emlékének méltó ápolásáról.

A szobor, amely *Martsa István* ihletett alkotása, egyszerűségében is kifejező.

A költő merészen ívelő homloka töprengést, gondolkodást sugároz. Szenvedő, nyugtalan, élesen határozott arcvonásait harmónia szépíti. Messzire figyelő tekintete mögött mélység és megértés sejlik. Nem korhoz kötött

alkotás, a mindig élő *Kazinczyt* ábrázolja.

A szobor átadása után *Györe Pál* vb. titkár, országgyűlési képviselő leleplezte az épület falán elhelyezett emléktáblát, mely hirdeti, hogy Abony Nagyközség szívesen emlékezik vissza a *Kazinczy* testvérekre, és emléküket haladó hagyományai között ápolja tovább. Az emléktáblán a következő szöveg olvasható:

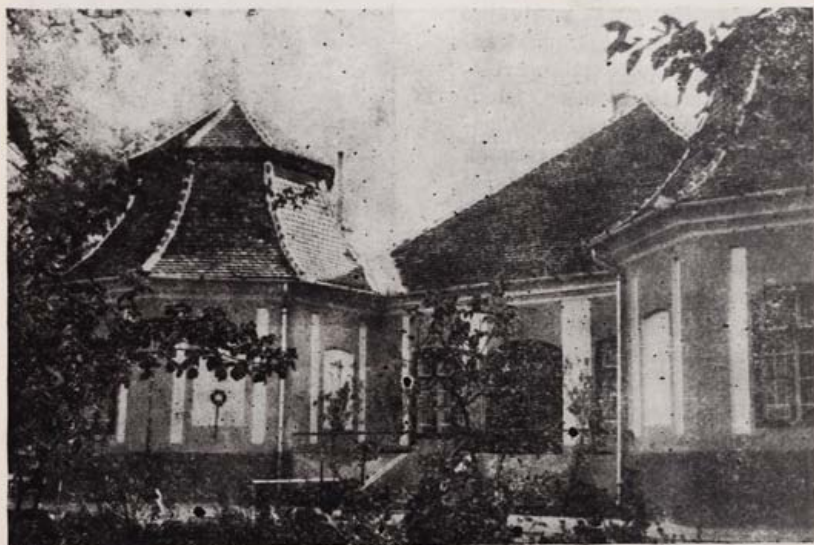

Az ünnepség után a nagyszámú érdeklődő értékes *Kazinczy*-emlékiállítását tekinthetett meg az épület halljában, amelyet a ceglédi Kossuth Lajos Múzeum, a ceglédi Városi Könyvtár és a Szolnok megyei Verseggy Könyvtár anyagából *Györe Pál* állított össze.

A nap méltó befejezése volt, a Fegyveres Erők Egyesített Helyőrségi Zenekarának színvonalas szabadtéri hangversenye. A zenekart *Róth Béla* százados karnagy vezényelte.

Az ünneppsorozat élményét, hangulatát, tartalmas mondani-valóját emlékezetükben őrzik az abonyiak.

Fehér Jánosné

Az egykori Kazinczy-Kúria